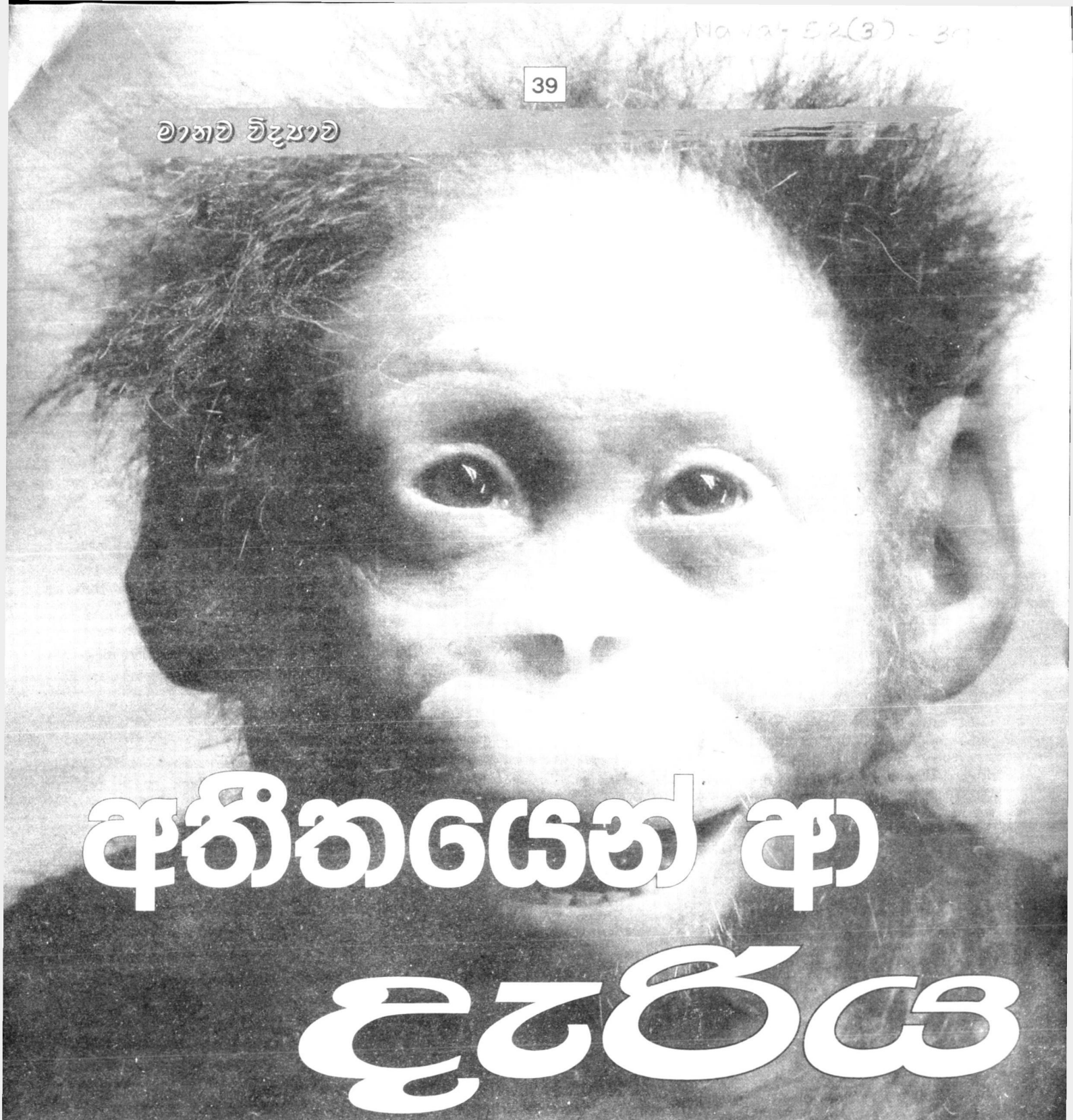

වෘත්ත විද්‍යාව

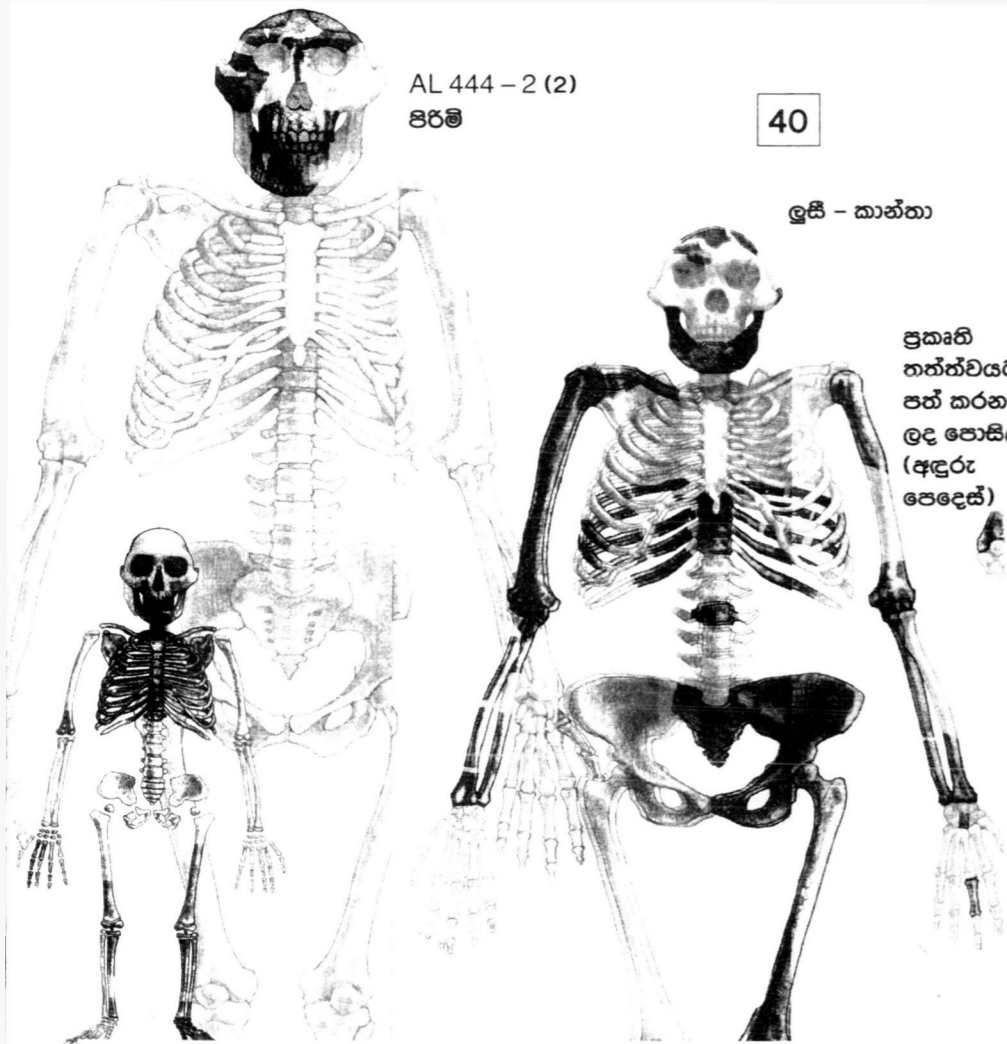
අතීතයෙන් ආ දැරිය

මානව වංශය ආරම්භයේ අරුණාල නැංවෙද්දී මෙලොවට බිහි වූ දැරිය තුන් හැවිරිදි DIKKA BABY හමුවීමට ඔබ කැමති ද? ඇය සොයා ගැනීමත් සමඟ ළමා විද්‍යේ ආරම්භය පිළිබඳ කරුණු රැසක් ආනාවරණය කර ගැනීමට හැකි වී තිබේ.

ඉතියෝපියාවේ Rift නිම්නය ආසන්නයේ DIKKA ප්‍රදේශයෙන් ලැබූ දැරියගේ වයස අවුරුදු තුනක් යැයි සනාථ කර තිබේ. ඇය වසර මිලියන 3.3 ක් වැලිගල් අතරේ සිරවී සිටි අතර විද්‍යාඥයෝ ඇයව ප්‍රවේසම් සහගතව, ඇළී සිටි ගලෙන් මතුකර ගත්හ. මානව වංශ කතාවේ අරුණාලේලේ දී බිහි වූ දැරිය නැවතත් උපත ලද්දීය.

DIKKA අයත් වන්නේ Australopithecus afarensis නම් වන පොසිල විශේෂයට යි. එම වර්ගයේ

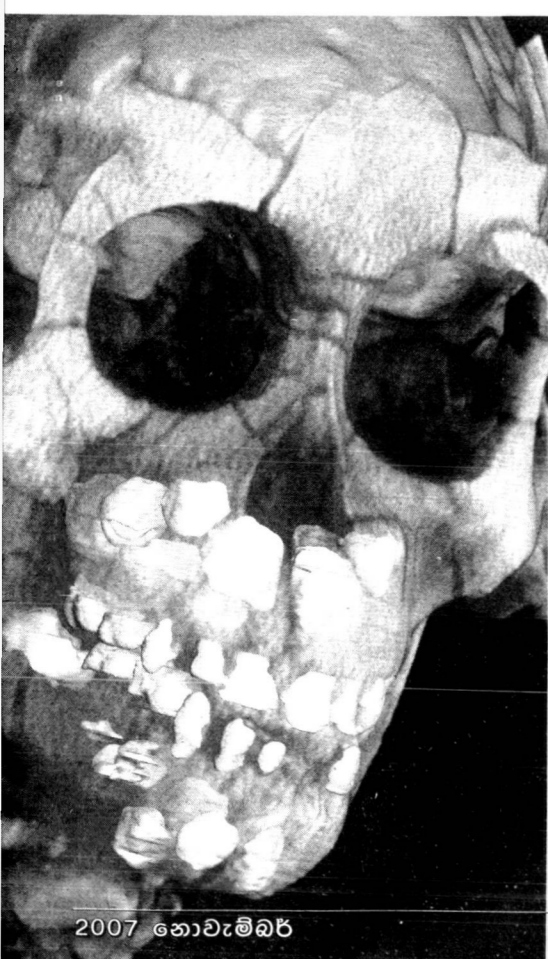
ආරම්භක සාමාජිකාව වනුයේ වයස මිලියන 3.2 ක් වයස්ගත ලුසී නම් පොසිල කාන්තාවයි. ඇගේ පොසිල සොයා ගනු ලැබුවේ 1974 දී ය. එතෙක් ලුසී මෙන් නොව ඩික්කාගේ සිරුරේ ඇඟිලි පාදයක් හා යම්පුර්ණ මිනිස් කදක කොටසක් (torso) තිබේ. Zeresenay නම් විද්‍යාඥයා පවසන පරිදි ඇගේ සුවිශේෂත්වය නම් දැරියට මුහුණක් තිබීමයි. එකිනෙකා ගේ අස්ථි පොදියේ විශාලත්වය කොමඩු ගෙඩියක් තරම් ය.

ලුසි - කාන්තා

ප්‍රකෘති තත්වයට පත් කරන ලද පොසිල (අඳුරු පෙදෙස්)

ඩිකිකා දැරිය ඇයට පෙර සොයා ගනු ලැබූ AL 444 - 2 හා ලුසි යන පොසිල සමඟ එක් වී Australopithecus afarensis නම් පොසිල විශේෂය නිර්මාණය කරයි. එහෙත් මේ තිදෙනා අතරින් මානවයන්, වානර පවුලගෙන් වෙන් වීමේ අවස්ථා පිළිබඳ වැදගත් කරුණු හෙළි කරන්නේ ඩිකිකා ය. ඇයට පළල් උරතල තිබේ. ඒ ගෝරිල්ලකු ගේ ලක්ෂණ යි. එහෙත් ඇගේ ඉහෙන් පහළ කොටස නූතන මානව ලක්ෂණ පිළිබිඹු කරයි. ඇය බීම ඇවිදීම ද සිදු කර ඇත.

එහෙත් දුරාතීත ළමාවිය මොළයේ වර්ධනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක කරුණු රැසක් ඇගෙන් හමු වේ. ඩිකිකාට එම නම තබන ලද්දේ ඇයව සොයා ගත් ප්‍රදේශය DIKKA නම් වන බැවිනි. ඇය සිරියේ හොලන් හැඩයක් ලෙස විකාශනය වී තිබූ කඳු ගැටයකය. මෙම කන්ද AWASH ගංගාව හරහා පිහිටියකි. ලුසි හා වෙනත් මානවයන් පිළිබඳ තොරතුරු සොයා ගත් ඉතියෝපියාවේ RIFT නිම්නය ද ඒ අසල ම පිහිටා තිබේ. මෙම කලාපය අධික උණුසුම්, ගංවතුර, මැලේරියාව හා ග්‍රෝතු ගැටුම්වලට ප්‍රසිද්ධ ය. සිංහයන්, හයිනාවන් හමුවීම ද වැළැක්විය නොහැකි ය. මෙම ප්‍රදේශය පොසිල කැනීමට ඉතා අසීරු ප්‍රදේශයක් වන අතරම, වඩා සාර්ථක ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන්නක් බව ද කිව යුතුය.

1999 දී ZERESENAY ඇතුළු විද්‍යාඥයෝ පිරිසක් RIFT නිම්න කලාපය ගවේෂණය කිරීම ආරම්භ කළේ ය. 2000 වසරේ දෙසැම්බර් මාසය වන විට අලි, හිපොපොටේමස්, රයිනෝසිරස් හා ඇන්ටිලෝපයන් වැනි සතුන්ගේ පොසිල සොයා ගැනීමට ඔවුහු සමත් වූහ. එහෙත් මානව පොසිල ඒ අතර

නොවීය. එහෙත් විද්‍යාඥයන් පිරිස තම උත්සාහය අත්හැරියේ නැත. දැවිලි නැතැවුණු බෑවුමකින් ඉදිරියට නෙරා තිබූ ඩිකිකාගේ කුඩා මුහුණ පළමුවෙන්ම දුටුවේ Tilahun Gebreselassie නම් විද්‍යාඥයා ය. එය වඳුරකුගේ මුහුණක් වැනි විය. සිනිඳු නළල් තලයක් ද, කෙටි රදනක දත් ද ඩිකිකාට තිබිණි. විද්‍යාඥයන් පිරිස මවිතයට පත් වූයේ දැරියගේ සැකිල්ල අංග සම්පූර්ණ බව දැක්මෙන් නොව, ඇයගේ සැකිල්ලත් හිසත් සම්බන්ධ කර හිස පිටුපසින් වැලි ගල් කුට්ටියක් රඳවා තබා තිබීම දැක්මෙනි.

ඩිකිකා මිය ගියේ කෙසේදැයි විද්‍යාඥයෝ නොදන්න. එහෙත් එළැඹිය හැකි එක් උපකල්පනයක් නම්; ගංගාව ගලා ඇයව පතුලේ තැන්පත් වී බොරළු හා වැලිවලින් වසා දමන්නට ඇත යන්නයි. එමඟින් ඩිකිකා තාපය හා ජලයෙන් ආරක්ෂා වී ක්‍රමයෙන් ගල් පර්වතයට තද වන්නට ඇත.

ගලෙන් පොසිල කොටස් ඉවත් කර ගැනීම විද්‍යාඥයන් පිරිසට අසීරු විය. ඉතා කුඩා ශෛල අංශු ඇත මන් කරමින් එය කළ යුතු විය. මේ දක්වා ඔවුනට එය ඉවත් කිරීමට වසර පහක් ගත වී තිබේ.

කිරි දත් මෙන්ම, පිටතට නොපැමිණි වැඩිහිටි දත් ද ඩිකිකා සතු විය. ඇගේ කුඩා ඉල ඇට නිසි ආකාරව සජීවී අයකුගේ මෙන් එක්වූ කණේරුකාවක පිහිටා තිබිණි. ඇය එක් ඇඟිල්ලක් නවාගෙන සිටියා ය. Zeresenay ඇගේ අස්ථිවලින් සොයා ගත් දුර්ලභ ම දෙය වූයේ, පසු කලෙක කරනය සඳහා මිනිසාට උදව් වූ අස්ථියකි. එය මිනිස් කරනයේ ආරම්භක අවස්ථාවක් වශයෙන් විද්‍යාඥයෝ විග්‍රහ කරති.

ඩිකිකාගේ ඉහෙන් පහළ කොටස් වත්මන් මිනිසකු ගේ කොටස්වලට සමාන ය. දණිස් ඇටය ඉතා කුඩාවට පිහිටා තිබේ. එහෙත් ඇගේ ඉහෙන් ඉහළ ප්‍රදේශය (ලුසිගේ මෙන්) වානර ලක්ෂණ පෙන්වයි. ඩිකිකා සතුවන්නේ ඉතා කුඩා මොළයක් වන අතර, ඇගේ නාසය විම්පන්සියකුගේ මෙන් පැතලි ය. දිගු මුහුණ ඉදිරියට නෙරා ගොසිනි.

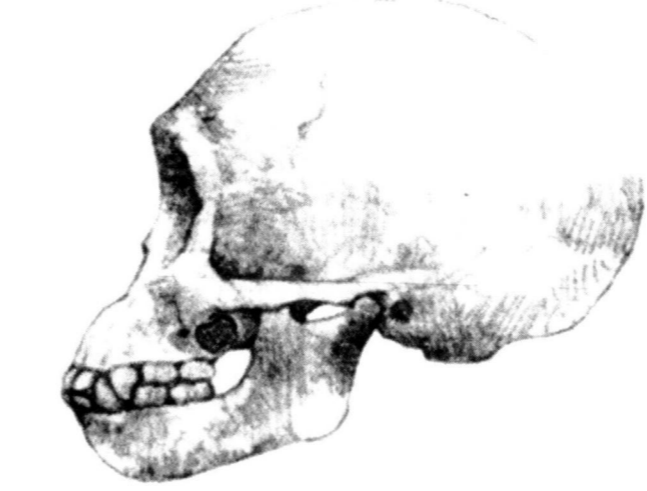
දිගු ඇඟිලි අස්ථි වක්‍රය. ඩිකිකා ගේ උරහිස් තල, කුඩා ගෝරිල්ලකු ගේ උරහිස් තලවලට නෂ්ට කියයි. එමඟින් ඇයට ගස්වලට නැඟීමට පහසු වන්නට ඇත. කෙසේ වුවත් ඩිකිකා ඇගේ අතිකුත් වානර ශ්‍රාවණීන්ට වඩා බොහෝ වෙනස් ය.

ඩිකිකා ගේ පොසිලවලින් අනාවරණය වන අන්දමට, ඇගේ මොළයේ වර්ධනය සිදුවී ඇත්තේ ඉතා සෙමිනි. ඇගේ මොළයේ පරිමාව කියුබික් සෙන්ටිමීටර 330 කි.

එය තුන් හැවිරිදි විම්පන්සි පැවැත්ම ගේ මොළය හා සමාන ය. Zeresenay විශ්වාස කරන අන්දමට මොළය පරිණාත වීමට ඉතා දිගු කලක් ගතවී තිබේ. එහෙත් කෙටි ජීවිතකාලයක් සහිත සත්ත්වයකුට විශාල මොළයක් අවශ්‍ය නැත. කෙසේ වුවත්, කාලය ගත වන විට මිනිස් වානරයින් ගේ ජීවිත කාලය අනෙක් වානරයන්ගේ ජීවිත කාලයට වඩා දිගු වන්නට විය.

ඩිකිකා දැරිය ගේ ජීවිත කතාව කෙටි ය. එහෙත් ඇගේ පොසිල දුරාතීත කාලයේ විසූ දරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු අපට ලබා දෙයි. නව තාක්ෂණය නිපැදවීම ශිෂ්ටාචාර ගොඩනැංවීම හා විශේෂයෙන්ම, අප ගේ අතීත වංශ කතාව ගොඩනැංවීම ආදී සුවිසල් මෙහෙවරක් ඉටු කතරන මානවයින් බිහි කිරීමට ඇය දායකත්වය ලබා දී තිබේ.

නැෂ්ට ලී සොයාගැනීම ඇසුරෙන් දිනිති නිස්සංක

මිනිස් ළදරුවන් මෙන් Dikika ළදරු ද මව විසින් ඔසවා ගනු ලැබ සංචාරය කරන්නට ඇත. එහෙත් ඇයට තුරුමත ද වාසය කිරීමට නැඟියාව තිබී ඇති බව පොසිලවලින් අනාවරණය වේ. ඩිකිකා තවමත් වැලි ගල් තුළින් මතු වෙමින් සිටියි. ඇගේ පා ඇඟිලි තවමත් නිරාවරණය කරගෙන නැත.